

DIREKTORIOAK

pwd : momentuan zein direktoriotan gauden erakusten digu.

mkdir : direktorioa sortzeko erabiltzen da. Direktorio bat edo gehiago sortu daitezke batera. Bide absolutoa edo erlatiboa erabili dezakegu.

```
#mkdir prueba_a prueba_b
```

Bi direktorio sortzen ditugu orain gauden direktorioan : prueba_a y prueba_ben

“-p “ aldatzailea erabiliz, jarritako bidean sortu gabe dauden direktorio guztiak sortzen ditu.

```
] #mkdir -p prueba01/prueba_a/prob_a/a
```

Bide horretan ez dauden direktorio guztiak sortuko ditu.

cd : direktorioz aldatzeko erabiltzen da

- Gohiko direktoriora pasatzeko cd ..
- Bide absolutoa, erelatiboa edo absoluto-erlatiboa erabili dezakegu

rmdir: direktorioak ezabatzeko erabiltzen da, baina hutsik egon behar dute.

```
] # rmdir directorio (direktorioa ezabatzen du)
```

```
] # rmdir prueba/prueba_01/prueba_a (prueba_ezabatuko du hutsa badago)
```

rm -r: hutsak ez badaude ere direktorioak borratzeko

```
] # rm -r prueba
```

Prueba direktorioan zehar maila bajeenera jaisten da baimena eskatuz ezabatu aurretik.

ls : direktorioan dauden artxiboak ikusteko erabiltzen da.

- *Argumenturik ez badudu zehazten oraingo direktorioa erakutziko digu.*
- *Fitxategi bat zehazten badugu, berari buruzko informazioa erakutziko digu.*
- *Direktorio bat zehazten badugu bere edukina, fitxategiak eta direktorioak, erakuzten dizkigu.*
- *Izenetan * eta ? komodinak erabiltzen ditugu.*
- *Erabili ditzakegun aldatzaile hauek dira:*
 - *-C : bertikalki zutabeetan ordenatuta erakusten ditu.*
 - *-F: direktorioen atzetik / jartzen du eta * fitxategi ejekutableen atzetik.*
 - *-R: azpidirektorio guztiak erakusten ditu.*
 - *-t: artxiboaren modifikazio data eta orduz ordenaturik erakusten ditu..*
 - *-l: emaitza zutabe baten erakusten du.*

pwd: momentuko kokapena erakusten digu, zein bidetan gauden.

cp: artxibo bat beste batera kopiatzeko. Ez badago berak sortzen du.

cp -r directorio1 directorio2

directorio1-ko edukina directorio2-ra kopiatzen du

mv: direktorioak mugitu edo berrizendatzeko.

mv directorio1 directorio2

directorío2 dagoen kasuan directorío1 directorío2-ra mugituko luke. Ez badago directorío2 ,directorío1 berrizendatuko da.

FITXATEGIAK

touch: fitxategian sortzeko erabiltzen da eta data aukeratu daiteke,edo sortuta dagoen fitxategi bati data aldatu ere.

touch fichero1 fichero2

fichero1 eta fichero2 sortzen ditu

touch -t AAMMDDhhmm fichero1

touch -t 0701221530 fichero1

22/01/07 data eta 15:30 ordua jartzen dio fichero1 fitxategiari

AA: urtea

MM: hilabetea

DD. eguna

hh : ordua

mm: minutuak

cat: Artxiboen edukia terminaletik erakusten du. Artxiboak sortzeko ere erabili daiteke, datuak sartzea posible da eta baita ere edukina ikustea.

- *cat > fichero1*

nahi den Testua idatzi eta ctrl.+c datuak gorde eta irtetzeko. fichero1 sortuko da teklatur idatzitako datuekin. fichero1 fitxategia balego, aurreko datuak ezabatuko lirateke eta orain sartutako datu berriein geratuko ginateke.

- *cat >> fichero1*

aurrekoan bezela datuak idatziko dira, baina lehengo edukinari gehituko zaizkio, ez dira lehen fitxategiak dituen datuak galtzen.

- `cat fichero1`

fichero1 fitxategiaren edukina ikusiko dugu

- `cat fichero1 fichero2> fichero3`

fichero1 eta fichero2-ren datuak gehitzen dira eta fichero3-n gordetzen dira.

rm: fitxategiak ezabatzen dira, baimena eskatzen du

`rm fichero1`

cp: fitxategiak beste directorio batera kopiatzeko.

`cp fichero1 directorio2`

mv: fitxategiak mugitu edo berrizendatzeko

`mv fichero1 directorio2`

fichero1 directorio2 direktoriora mugitzen du

`mv fichero1 fichero2`

fichero1 berrizendatuko du eta orain fichero2 deituko da.

file: UNIX-en artxiboak ez dira luzapenagatik ezagutzen, informazioa bakarrik da . Ze artxibo mota denari buruz informazioa besterik ez digu ematen. Testu artxiboa, irudia edo direktorioa den esaten digu.

head: fitxategi bat edo gehioren lehenengo "n" lerro erakusten dizkigu.

`head -n 3 prueba` : prueba fitxategiko lehen 3 lerroak erakusten dizkigu

.

head -n -3 prueba: prueba fitxategiko azken 3 lerroak erakusten dizkigu

head -c 3 prueba: lehen 3 karaktere erakusten ditu.

head -c -3 prueba: azken 3-ak ez beste karaktere guztiak erakusten ditu

tail: azken lerroak erakusten ditu

tail -c 3 prueba: azken 3 karaktereak erakusten ditu

tail -n +3 prueba: 3. lerrotik amaierara erakusten ditu

tail -n -3 prueba: azken 3 lerroak erakusten ditu.

BAIMENEN KUDEAKETA

Artxiboetako atxipenerako pribilejioak(sinbolikoa)

\$ chmod a-rw archivo : inork ez du idazten edo irakurtzen

\$ chmod a+x archivo : denak ejekuta dezakete

\$ chmod g=u archivo : taldearen baimenak erabiltzailearen berdina dira

\$ chmod go= archivo : taldeari eta besteei baimenak kentzen dizkie

Nor	operatzailea	baimena
u : erabiltzailea	+ : baimenak eman	r : irakurri
g : taldea	- : baimenak kendu	w : idatzi
o : besteak	= : baimenak ezarri	x : ejekutatu
a : guztiak		

Artxiboetako atxipenerako pribilegioak(zenbakiak)

Zortzikoteen aurkezpenean, baimen bakoitzari zenbaki bat ematen zaio:

- 4** irakurtzeari
- 2** idazteari
- 1** ejekutatzeari

Baimen hauek elkartu daitezke. Elkartea beraien batuketa da, eta inoiz ez da izando 0 baino txikiagoa edo 7 baino haundiagoa(zortzikotea 0-n hasten delako eta 7 amaitu)

Adibideak:

0 <- Ez dago baimenik.

4 <- Irakurtzeko baimena bakarrik du.

6 <- Irakurtzeko eta idazteko baimena ditu(4 + 2).

7 <- Hiru baimenak ditu (4 + 2 + 1).

Bestalde erabiltzaileak beti talde zehatz batekoak dira, eta artxiboek eta direktorioek beti dute jabe bat eta talde nagusi bat asignatura. y un grupo principal asignados.

UID: artxiboaren jabea da

GID: artxiboaren talde nagusia da.

UID/GID sinbolikoak(erabiltzaile/talde izena) edo zenbakiak izan daitezke.

Artxibo edo direktorio bakoitzari 3 baimen talde ematen zaizkio.

Lehemengo taldeak jabeari emandako baimenak ditu, bigarrenak, jabearen talde berdinekoak diren erabiltzaileentzako baimenak eta hirugarrenak, ez bata ez bestea diren guztien baimenak.

Beraz artxibo/direktorio bakoitzarentzat baimenak adierazteko 3 digito izando ditugu. Baimen talde honi maskara deitzen zaio

Lehen digitoa: Jabearentzat baimena.

Bigarren digitoa: Taldearentzat baimenak.

Hirugarren digitoa: "Besteentzat" baimenak.

Adibideak:

1) Artxibo batek **644** maskara badu, esan nahi du:

- Jabeak irakurtzeko eta idazteko baimena duela (4 + 2).

- Jabearen taldekoak diren erabiltzaile guztiak irakurtzeko baimena dutela (4).

- Beste erabiltzaileek irakurtzeko baimena dutela (4).

2) Direktorio batek **755** maskara badu, esan nahi du:

- Jabeak 3 baimenak ditu. Direktorioaren edukina ikusi dezake (4), aldatu –bertan artxiboak sortu/Ezabatu (2) eta beraganako atzipena (1). · baimenak batuta 7 gehitzen dute, mascararen lehen digitoa.

- Jabearen talde berdinekoak diren erabiltzaileak edukina ikus dezake (4) eta beraganako atzipena du (1).

#umask : defektuz dituzten baimenak erakusten dizkigu.

Direktorioa sortzean beti 755 baimenekin sortzen da eta testo artxiboa 655

Aldatu nahi badugu zein baimen kendu nahi dutugun esango diogu. Adibidez 777 badago baimen guztiak.

1:exekuzioa

2:idaztea

4:irakurtzea

#umask 033

744 geratuko zaigu

Jabearentzat baimen guztiak. Taldearentzat eta besteentzat irakurtzea.